

Kongres se je razšel, ne da bi odo- bril mirovno pogodbo.

Predlogi za ratifikacijo so bili ovrženi. Resolucija, da
se razglasi vojno stanje med Nemčijo in Zdr. Državami
ničano, pride na vrsto kot prva točka novega
zasedenja kongresa.

Vsi poizkusi administracije, da se ratificira
pogodba so se izjalovili.

Washington, 19. nov.—Po
neuspešnih poskusih odo-
bril mirovno pogodbo je senat,
po posredovanju predsednika
in senatorji so se razšli.
Kompromisni poizkusi rati-
ficacije so se izjalovili in vse tri
strani so bile zavezane z veli-
kimi obveznostmi. Ko so republikanski
senatorji videli, da ne morejo do-
biti potrebne večine, potre-
bne za ratifikacijo, so stavili re-
solucijo, da se razglasi vojno kot
prva točka novega zasedenja.

Resolucija stavi na od sena-
torji, da ne morejo do-
biti potrebne večine, potre-
bne za ratifikacijo, so stavili re-
solucijo, da se razglasi vojno kot
prva točka novega zasedenja.
Resolucija stavi na od sena-
torji, da ne morejo do-
biti potrebne večine, potre-
bne za ratifikacijo, so stavili re-
solucijo, da se razglasi vojno kot
prva točka novega zasedenja.

Resolucija stavi na od sena-
torji, da ne morejo do-
biti potrebne večine, potre-
bne za ratifikacijo, so stavili re-
solucijo, da se razglasi vojno kot
prva točka novega zasedenja.
Resolucija stavi na od sena-
torji, da ne morejo do-
biti potrebne večine, potre-
bne za ratifikacijo, so stavili re-
solucijo, da se razglasi vojno kot
prva točka novega zasedenja.

Resolucija stavi na od sena-
torji, da ne morejo do-
biti potrebne večine, potre-
bne za ratifikacijo, so stavili re-
solucijo, da se razglasi vojno kot
prva točka novega zasedenja.

bo novi kongres moral odločiti je
resolucija, da se razglasi vojno
stanje med Nemčijo in Zdr. Drž-
vami za končano. O tem se bo
takoj v začetku vnel hud boj, ker
so nekateri diplomati mnenja, da
kongres sam tega ne more storiti
brez predsednikovega podpisa.

Cel dan so bile v kongresu
navzoče velike množice
občinstva. Nesamo po galerijah
ampak tudi po hodnikih je bilo
vse polno radovednežev, ki bi
radi videli, kako se bo vršil kon-
čen boj za ratifikacijo mirovne
pogodbe.

Po odgodenju zasedanja je
senator Lodge izjavil, da je
"mirovna pogodba mrtva" v kolik-
or se tiče senata."

Pogajanja med premogarski- mi baroni in delavskimi za- stopniki se nadaljujejo.

Washington, D. C. — Konfe-
renca lastnikov premogovnikov in
zastopniki delavstva, ki se je
pričela zadnji petek se še vedno
nadaljuje in po mnenju izvedencev
botrajala morda več tednov. Delav-
ski zastopniki so podali svoje za-
hteve: šesturni delavnik, pet dni na
teden in 60% povišanja plače.
Lastniki premogov še do sedaj ni-
so odgovorili na te zahteve in
skušajo splošno stvar zavlačevati.
Toda, ker je pomanjkanje premo-
ga zlasti v srednjih in zapadnih
državah postalo že tako občutno,
da je več podjetij že moralo pre-
nehati z obratovanjem, je kurivni
administrator Garfield, oborožen z
vsemi pravicami, ki jih je imel
tekmo vojne, zagrozil, da ameriš-
ki narod hoče in mora imeti pre-
mog in da ga bo tudi dobil. Torej
je v interesu obeh nasprotujočih
si strank, da svoj spor kolikor mo-
goče hitro poravnajo med seboj,
sicer bo stopila vlada vmes. Stav-
kujoči premogarji se prav nič ne
vračajo nazaj na delo, akoravno je
bil štrajk od unijskih voditeljev
odpovedan, ampak vsi čakajo, kaj
da bo sklenila washingtonska kon-
ferenca. Produkcija premoga je
ravno toliko kot je bila prvi dan
štrajka. Predsednik konferen-
ce je delavski tajnik Wilson.

D'Annunzio okupiral Zader v Dalmaciji.

Trst, 16. nov. — Tukaj se poro-
ča, da je pesniški "general" d'
Annunzio, ki je četrtek zapustil
Reko, okupiral Zader v Dalmaciji.
Poročilo pravi, da je imel d' An-
nunzio "zelo slovesni sprejem" od
ondotnih Italijanov. D' Annunzio
je zapustil Reko v jutranjem
miraku na torpedovki "Nulli" v
spremljavi drugih bojnih ladij in
izkrcal je v Zadru 600 svojih ar-
ditov, ki so osvojili mesto. Priča-
kuje se, da ob d' Annunzio nadal-

jeval svojo ekspedicijo tudi v os-
tale dalmatinske luke.

Pariz, 16. nov. — Ameriški po-
konzul O' Hara v Trstu je sporo-
čil ameriški delegaciji v Parizu,
da se je d' Annunzio podal na no-
vo pustolovsko pot v Dalmacijo.
Upati je, da se d' Annunzio izogne
Šplita, kajti tam se nahaja ameri-
ški podadmiral Andrews s križar-
ko "Pittsburgh" in s floto rušil-
cev. Zdi se, da je hotel d' Annun-
zio s svojo novo komedijo vpliva-
ti na volitve, ki se vrše danes v
Italiji in od katerih pričakujejo
aneksisti ljudskega odobrenja a-
neksije Reke.

Pariz, 16. nov. — Ameriški pod-
admiral Andrews je prejel navo-
dila, da se ne vtiča v d' Annunzi-
jevo osvajanje dalmatinskih mest,
temveč da naj zadevo prepusti
Italiji.

Reka, 17. nov. — Gabriele
D'Annunzio je s svojim novim
pohodom postal gospodar cele
dalmatinske obale. Na svojo stran
je pridobil tudi admirala Millo,
poveljnika italijanskih okupacij-
skih čet v Dalmaciji. Na ta način
je postal ta pesniški pustolovec
gospodar vsega ozemlja od demar-
kacijske črte severno od Reke
(sem spada skoro cela Notranjska)
pa doli do Raguze. Obvladuje vsak
dostop do dalmatinske obale. V
njegovo oblast so prišle štiri vojne
ladije, vstevši eno, drednatko in
štirje torpedni rušilci. V posesti
tolike moči se D'Annunzio lahko
brani proti vsakemu zunanjemu
upadu.

Reka, 17. nov. — Admiral Millo,
poveljnik italijanskih okupacijskih
čet v Dalmaciji je stopil na stran
D'Annunzijevo, kojemu je prise-
gel zvestobo in mu obljubil, da
niti en italijanski vojak ne bo
zapustil ozemlja, katero je bilo
Italiji objavljeno v londonski
pogodbi.

Ko je admiral Millo sporočil o
svojem koraku ministrskemu
predsedniku Nitti-ju, mu je ta
odgovoril: Nič se ne čudim zad-
njemu pesnikovemu delu. Pač pa
se čudim nad vašim korakom.

Objavljeno je bilo, da bo D'
Annunzio zasedel celo Istrijo,
vstevši one pokrajine, ki jih je
zunanj minister Tittoni določil
da bodo tvorile neodvisno državo.

D'Annunzio se je nocoj vrnil iz
svoje ekspedicije v Dalmacijo.
Njegov prihod je dal povod bur-
nim demonstracijam. Posadko v
Zadru je pustil pod poveljstvom
enega svojih častnikov.

Sovjetske čete so zasedle Omsk v Sibiriji. Med ujetni- ki je deset generalov in nad- sto drugih višjih častnikov.

London, 18. nov. — Sovjetska
vlada v Moskvi je izdala uradno
poročilo, da so bolševiške čete pri-
padu Omska zajele 10 generalov
in nad sto drugih častnikov. Po-
leg Omska je padlo tudi še več
drugih utrjenih postojank okrog
20 milj izhodno od mesta. Ugrab-
ljen plen je ogromen.

V pokrajini finskega zaliva so
sovjetske čete vzele Ostrov.

London, 17. nov. — Iz Moskve
poročajo uradno, da so rdeče čete
okupirale Omsk, glavno mesto
Kolčakov "vseruske" vlade v
Sibiriji. Plen je ogromen. Ostan-
ki Kolčakovih čet beže v največ-
jem neredu proti vzhodu.

Dalje se glasi brezlična brzo-

javka iz Moskve, da so vataške
čete, ki štejejo 70.000 mož, oku-
pirale obal Črnega morja od Je-
lenzika do Sočija. Sovjeti so se
ustanovili v dotičnih pokrajinah.
Revolucionarji so zasedli Maryo-
pol, 140 milj južnovzhodno od
Jekaterinoslava, Berdijansk, 45
milj južnozpadno od Marijopola
in Aleksandrovsk, 50 milj južno
od Jekaterinoslava. Denikin je
moral poslati večji del svoje ar-
made na novo fronto. Vsled pri-
tiska od dveh strani je Denikin
ukazal izprazniti Kijev. Ukrajinski
revolucionarji pod poveljstvom
generala Petlure so pretrgali
Denikinovo železniško zvezo s
Kijevom.

Iz Kodanija javljajo, da se jutri
otvori v Dorpatu konferenca med
zastopniki baltičkih držav in sov-
jetske Rusije v svrhu mirovnega
pogajanja.

V Italiji so imeli zadnjo ne- deljo volitve državnih pos- lancev. Volitve so se vršile v seuici bajonetov.

Rim, 17. nov. — Pri volitvah v
državno zbornico, ki so se vršile
včeraj, je bilo izvoljenih 119 min-
isterijalnih pripadnikov, 27 članov
konstitucijske opozicije, 45 so-
cijalistov, 32 članov katoliške
stranke, 21 nacionalcev in 14 re-
publikancev. Vlada je storila vse v
svoji moči, da je ščitila volilce.
Sano v Rimu je poleg običajne
policijske straže bilo pripravljenih
10.000 karabinerjev za vsak slu-
čaj nemirov.

Ministrski predsednik Nitti je
bil izvoljen v provinciji Potenza z
veliko večino. Ravno tako sta bila
izvoljena bivša ministra Vittorio
Orlando in Antonio Salandra.
Zunanj minister Tittoni bi na
vsak način rad odstopil. Za vzrok
navaja deloma slabo zdravje, delo-
ma pa situacijo v Jadranskem
morju, ki je prišla tako daleč, da
jo on ne more več kontrolirati.
Stalšč predsednika Wilsona
glede Jadranskega vprašanja mu
dela velike preglavice. Njegovi
prijatelji mu prigovarjajo, naj še
ostane v uradu.

Zlato se skuša v ognju.

Zlato se mora v ognju skušati,
in zdravilo je skušano v ognjih
kritičnih zdravstvenih okoliščin.
Pretečena zima z njenimi mnogo-
brojnimi smrtnimi slučajmi je bil
pravi ognjeni ordeal. Trinerjevo
Grenko vino je zmagonosno pre-
stalo skušnjo in dobilo mnogo no-
vih prijateljev. Z ohranjanjem
droba v redu, premaga to zdravi-
lo bakterije v telesu. da nima
najmanjše priložnosti obstati in
Vaše telo lahko premaga bolezen.
Trinerjeva Angelica Grenka
Tonika je tudi dobro zdravilo. Mr.
Anton Klement pravi v njego-
vem pismu iz Addy, Wash.
Nov 1, 1919: "Vaša zdravila
Trinerjevo Grenko Vино in Tri-
nerjeva Grenka Tonika delajo
čudeže. Dve steklenici ste rešili
mojo hčerko, in ga sem dal moje-
mu sosedu ki je bil bolan že leta,
prišel je k meni za dva dni veselje
opombo da ni že leta tako dobro
spal ter me prosil da naj mu re-
mudoma pišem po zdravila v
Spokane." Ta zdravila dobite pri
vašem lekarnarju — Jos. Triner
Company, 1333—1343 S. Ash-
land Ave. Chicago, Ill.
(Copyright, 1919 by Joseph
Triner Company)

Thanksgiving day.

F. L. G. S. Jugoslav Bureau.

Thanksgiving Day ali Dan Za-
hvale je v Združenih Državah vsa
koletni praznik zahvale za preje-
dobrote tekom tega leta. Pravzaprav
je to narodna proslava žetve, kate-
ro odreja predsednik Združenih
Držav, kakor tudi Governor vsake
države s posebnim proglasom na
narod. Thanksgiving Day se sma-
tra kot eden glavnih zakonitih
praznikov.

Že Očetje Pilgrimi so leta 1621
obdržali v Plymouth svoj zahvalni
dan za žetev. Za časa revolucije je
Kongres vsako leto odredjeval dan
zahvale, in leta 1784 je bil dolo-
čen dan zahvale za to, da se je mir
povrnol. (Isto je napravil Predsed-
nik Madison leta 1815). Washing-
ton je ustanovil ta dan po prejemu
ustave in leta 1795 kakor dan za-
hvale za obče dobro in napredek
zemlje. Od leta 1863 so Predsed-
niki stalno določili zadnji četrtek
meseca nov. kakor Dan Zahvale.

Za letošnji Thanksgiving Day je
izdal Predsednik Woodrow Wilson
slededečo

Proklamacijo:

"Letni čas je zopet prišel, ko se
narod Združenih Držav po običaju
združi, da daje Bogu Vsemogoč-
nemu zahvalo za blagode, ki jih
je on podelil naši zemlji v posled-
njih dvanajstih mesecih. Pred
letom dni je naš narod izlil svoja
srca v slavi in zahvalnosti za to, da
je z Božjo pomočjo pravičnost
nadvladala in je mir došel narodu-
m, ki so se tako hrabro borili v
obrani svobode in prava človečanst-
va. Sedaj ko je končano to strano
podjetje in plod dela je naš, mi
gledamo z zaupanjem v bodočnost
naproti nastopu nove dobe, v kate-
ri bodo žrtve narodov našle
plačilo v življenju mira."

"Ali pa pride do dovršenja
onega velikega dela, kateremu
je ameriški narod posvetil življen-
je svojih ljudi in ogromne proiz-
vode svoje zemlje, treba da se on,
ko se Bogu zahvalja, posveti onim
principom prava, ki so zma-
gali z Božjo milostno debroto.
Naša hvaležnost ne more dati bolj
dovršene izraza, kakor da štiti-
mo z udanostjo in patrijotizmom

Žasledovanje morilcev starih vojnih veteranov se še ved- no nadaljuje.

Centralia, Wash., 18. nov. —
Bivši vojaki in šumarji, ki zas-
ledujejo člane I. W. W. unije, ki
so na sumu, da so povzročili smrt
štirih veteranov svetovne vojne
ob priliki proslave premirske ob-
letnice, pričakujejo ojačen, pred-
no bodo napadli lovsko bajto,
v kateri se baje akri-
vajo štirje morilci. Koča se naha-
ja 18 milj severovzhodno od tu v
gostem, divjem gozdu. Koča je
obkoljena že od sobote in vsi izho-
di iz gozda so strogo zastraženi.

V koči se po mnenju kapitana
Lloyd Dysart, ki poveljuje zasle-
dovalcem nahajajo Bert Bland ne-
ki Hansen ali Loughtenov in še
neki drugi član I. W. W. unije.
Bland je obtožen, da je sprožil
strel, ki je ubil Warren Gimma,
enega izmed štirih ubitih vojakov.
Napad na obnodo in umor veter-
anov je povzročil splošni pogon
na vsa glavna shajališča radikal-
nih elementov po celem severoza-
padu.

ona načela, za katera so se slobodni
narodi te zemlje borili in za katera
so poginili."

"V ravnokar minulem letu smo
imeli dosti tega, za kar nam je
treba biti hvaležni. Vzleči zmed v
našem ekonomskem življenju, na-
stali radi vojne, mi smo prosperi-
rali. Naše žetve so bile obilne in
iz našega izobilja smo bili v stanu
ponujati pomoč manj obdarjenim
narodom. Naša Demokracija osta-
ne neomajena sredi sveta, raztrga-
nim po političnih in socialnih
nemirih. Naši tradicionalni ide-
ali so še naši vodje na poti napred-
ka in civilizacije.

"Ti veliki blagodarji, ki so nam
zasigurani in za katere svečano
dajemo zahvalo, bi morali dvigniti
nas do popolnejšega pojmovanja o
naših dolžnostih proti sebi in proti
človečanstvu in da gledamo na to,
da nič naj ne moti dovršenosti
znage, katero smo pomagali pri-
boriti. Nikak sebični namen nas
ni navdahnol, ko smo se vdeležili
svetovne vojne, in z istim duhom
nesebičnosti moramo prispevati, z
našim primerom in našim sodelo-
vanjem, da ustvarimo stalno blago-
stanje vseh narodov, da stvorimo
svet v katerem vlada prijateljstvo
in dobra volja.

"Zato jaz, Woodrow Wilson,
Predsednik Združenih Držav, s
tem odrejujem četrtek, sedemin-
dvaletni dan prihodnjega novem-
bra, kakor dan zahvale in molitve
mojih sodržavljancev, pozivajoč jih
naj zaustavijo ta dan svoje običaj-
no delo in da se sestanejo v svoje-
mu domu in v raznih Božjih hra-
mih, dajo slavo in zahvalo Bogu,
Stvoritelju vaših dobrot in Gos-
podarju vaših usode.

"V svedočanstvu česa, sem jaz
podpisal to ni odredil, da se na to
stavi pečat Združenih Držav.

"Daño v Districtu Kolumbije,
petega dneva meseca novembra v
Gospodovem letu tisočem devet-
stotem in devetnajstem, in v letu
neodvisnosti Združenih Držav sto-
tem in četrtem.

Pečat po nalogu Predsednika
WOODROW WILSON

Robert Lansing, Secretary of
State.

Zavraten napad na Kolčaka. Yudeničevi vojaki prestopajo k bolševikom.

London, 19. nov. — Brezlična
brzojavka iz Moskve poroča, da
je bil napravljen poskus umoriti
admirala Kolčaka, načelnika vse-
ruske vlade. Ročne granate so
bile vržene proti njemu, šest vo-
jakov je bilo ubitih, dvanajst pa
ranjenih.

Bolševiki so zasedli mesta To-
bolsk, Ishim, Sukinsk, Petropavlo-
vsk, Koktsetov in Omsk. Pri
tem so zajeli 28.000 ujetnikov,
vstevši 1.000 častnikov.

Krzojavka iz Helsingforsa jav-
lja, da je 20.000 vojakov Yuden-
ičeve severozapadne ruske armade
prestopilo k Bolševikom.

Ameriški mirovni poslanci kmalu odrinejo domov.

Pariz, 19. nov. — Ameriška
delegacija na mirovni konferenci
se bo vkrcala za pot domov 5. ali
6. decembra. Angleška delegacija
bo odšla baje ob ravno tistem
času.

Vesti iz Domovine.**V ruskem ujetništvu umrl.**

'Slovenski Rdeči križ' v Ljubljani je prejel poročila o naslednjih v ruskem ujetništvu, umrlih vojakov: Brus Ivan, 22 let star, Logatec, pešec 27. dom. pp., umrl 2. julija 1917; Založnik Ivan, 33 let star, Ljubljana, 3. art. park umrl 8 decembra 1917; Mažgon Franc, 24 let star, Tolmin, 3. art. polk, umrl 15 maja 1919.

Ix D. M. v Polju.

Mesar Jakob Dimnik iz D. M. v Polju je dne 4. t. m. zaklal dva vola, ki sta tehtala 1700 kg žive teže in sta stala 16.000 K. Zredili so se voli pri Moravčah. To je lep uspeh simodolske pasme, pri kateri se kmetu še najbolj izplača govedoraja. — Te dni so orožniki v Vevčah izsledili storilce večih tatvin in vlomov v našem kraju. Sumilo se je, da so to tuji vojaki, a so bili domači od vojakov pobegli fantje, ki so v vojaško obleko preoblečeni na roparski način napadali ljudi na cesti ali pa ponoči v stanovanjih. Upamo, da je naš kraj za nekaj časa prost te gadje zalege.

Polnoletnost.

Po srbskem in črnogorskem zakonu je polnoleten, kdor je dovršil 21. leto svoje starosti. Po avstrijskem zakonu, ki je velja pri nas, pa tudi na Hrvaškem, pa je dosegel človek polnoletnost šele z dovršenim 24. letom, ravno tako tudi v Bosni in Hercegovini. Ta razlika se je morala izenačiti, tembolj ker smo mi s svojim določilom bili precej osamljeni.

Naši sosedi Nemci in Lah, kakor tudi Francozi, dosežejo polnoletnost z 21., Švicarji celo že z dovršenim 20. letom. Ravno tako je v Rusiji. Tudi Nemška Avstrija je sledila temu zgledu ter določila, da postane polnoleten, kdor izpolni 21. leto — Z zakonom z dne 31. julija 1919, ki je bil objavljen dne 2. septembra v "Službenih Novinah", je za vsa kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev uzakonjeno, da postane vsak naš državljani polnoleten s pričetkom dneva, katerega dopolni 21. leto svoje starosti. Za nazaj zakon ne velja. Vsi, ki so bili tedaj dne 2. septembra stari več kakor 21, pa manj kakor 24 let, so postali polnoletni z dne 2. septembrom 1919. Ozdravljamo ta zakon kot mal toda zelo važen korak na potu izenačenja zakonov v Jugoslaviji.

Poštni nadzorniki.

Kakor smo zvedeli iz časnikov, bo imenoval minister za pošto in brzojav večje število nadzornikov in kontrolorjev, kateri bodo imeli nadzorovati točno poslovanje pošt-nih uradov. — V rajni Avstriji smo imeli poštarji in postarice poštne komisarje, ki so nadzorovali poštne urade. V Jugoslaviji pridejo na ta mesta torej prometni uradniki in prav je tako. Ti bodo lahko nadzorovali poštno poslovanje, ker je pozna, kar se o komisarijih ne more reči. Zdaj gre samo za to, da pridejo na omenjena mesta prave moči. Poštni ravnatelj, ki bo imel pri imenovanju v plivno besedo, naj po svoji vesti predlaga poštne ravnateljske za omenjene nadzornike izmed najboljših najboljše poštne urad-nike, t. j. stare, priznane postalise, in naj ne posluša znanih intrigantov, da ne bo zopet vznemiril duhov. — Nadpoštar.

Nezadovoljnost v Srbiji.

Minolo nedeljo so sklicali neodvisni belgrajski meščani shod, na katerem so dajali duška nevolji nad notranjepolitičnim položajem. Med drugimi je govoril tudi Milan Marjanovič, ki je izrazil svoje veselje, da je končno izpregovoril tudi Belgrad. Sprejeli so resolucijo, v kateri pravijo med drugim, da so razlogi notranje-

politične krize v dejstvu, da začasi parlamentni izraz mišljenja in čustvovanja naroda in da je prvi začetek za izboljšanje položaja v tem da se začasi parlament čimprej zameni z resničnim ljudskim zastopom. — Med srbskimi kmeti je izzvala misel, da se osnuje samostojna kmetijska stranka, najživahnejši odziv. "Epooha" beleži ti dve dejstvi in izjavo, kako zelo se v Srbiji čuti potreba, da se da slovo stariim političnim geslom in strankam in postavi na njih mesto nekaj novega, časa primerne, idealnega. List ponovno pozivlje politično čisto, nepokvarjeno mladino, da se z malenkostnim idealizmom organizira in pripravi pot novi dobi političnega življenja.

Perzija je priznala našo državo.

je prinaso državo. Vsekako "velikanska pridobitev!"

Italijani Slovencem v Trstu nečejo dati slovenskih šol.

Akcija za povzdigo čebelarstva na Koroskem.

Slovensko čebelarsko društvo v Ljubljani namerava za tekočo jesen večjo akcijo za povzdigo čebelarstva na Koroskem. Akcija bo obstojala v tem, da se organizirajo slovenski koroški čebelarji v 15 čebelarskih podružnicah, ki bi se priklopile slovenskemu čebelarskemu društvu v Ljubljani da se prirede čebelarski tečaji in da se dožene in eventuelno povrne škodo, ki so jo imeli slovenski koroški čebelarji povodom nemške ofenzive v maju t. l. Deželna vlada je v te svrhe dovolila potrebni kredit.

Občinske volitve po celi Jugo-

slaviji. se bodo vršile pred volitami v konstituantno. Kdaj bodo volitve v konstituantno (prvo državno zbornico), se še ne ve.

Pisma.

se moreje po novejši odredbi opremiti z znamko 30 vin. dopisnice pa s 15 vin. Na kupljene dopisnice je torej treba prilepiti še znamko za 5 vin., ker ima dopisnica le znamko za 10 vin. Na to opozarjamo občinstvo, da ne bo treba naslovnikom dvojne znamke plačati.

Novo žigosanje naših novcev.

Po poročilu zagrebških listov namerava vlada v kratkem odrediti novo žigosanje bankovcev, ki si bo izvršilo na drugačni podlagi, kakor je bilo prvo, ki je bilo, kakor znano, izvršeno na skrajno nerodni način.

Nuncijatura v Ljubljani?

"Temps" 2. t. m. naznanja iz Belgrada po Agence des Balkanes, Po gotovih oficijoznih informacijah bo sveta stolica uradno priznala novo kraljestvo SHS. šele potem, ko se uredi vprašanje Reke in Jadrana. Medtem naj bi bil Vatikan začasno zastopan po nunciju, ki bi imel svoj sedež v Ljubljani. Po naših informacijah ni cerkvenim krogom ničesar o tem znanega, da bi sveta stolica nameravala ustanoviti nuncijaturo v Ljubljani.

Zdravstven odsek za Slove-

nijo. In Istro v Ljubljani. Z rešenjem ministrskega sveta z dne 29. aprila t. l. ustanovil se je pri deželni vladi v Ljubljani kot zasebna uravnava Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro, v kojega delokrog spadajo vsi posli sanitetske stroke. Vsi zdravstveni organi ki so bili dosedaj podrejeni poverjenštvu za notranje zadeve in pred-sedništvu deželne vlade v Ljubljani pripadajo odslej Zdravstvenemu odseku, ki stoji v strokovnem in administrativnem pogledu neposredno pod uprave Ministrstva narodnega zdravja in ki tudi neposredno z njimi občuje. — Odslej je torej vsa zdravna vprašanja in vse depise sanitetske stroke nasloviti naravnost na Zdravstveni

odsek za Slovenijo in Istro v Ljubljani.

Mokronog.

Ker so sedemrazrednice gotovo časi neprimerne šole, je bila zahteva za stopinjo naprej ali nazaj. Višji šolski svet se je odločil za stopinjo naprej, tedaj osmerazrednico v Mokronogu. Stroškov domača občina ne bo imela niti vinarja več, učno moč plačuje država, učiti se mora po gotovem načrtu. — Šola bo enaka šoli v Šmihelu pri Novem mestu, šoli pri Uršulinkah v Ljubljani ali drugim enakim šolam na eni strani na drugi pa se mora pokladati velika važnost na kmetijski in gospodinjinski pouk. Absolvenje te šole naj bodo dobri kmetovalci in skrbni gospodinjice, imeli bodo pa tudi vstop v razne pisarne, v trgovske tečaje, na učiteljsišča, tretjo realko, razne tiskarne in poštne tečaje za pošne uradnike. Poleg obveznih predmetov se bo poučevala neobvezno laščina in nemščina, kar bo gotovo v korist, saj kolikor jezikov znaš, toliko mož veljaš. Ustreženo ni samo domačinom, ampak tudi vsem sosedom, ki bodo lahko izabroževali svojo mladino doma, pa gotovo ceneje kakor v mestih.

Kranj.

V mestu in okolici se je zadnji čas pojavila griža. Obbolelo je nad 20 oseb razne starosti. Smrtnih slučajev je malo, do zdaj le trije. — Pomankanje stanovanj je tu zelo občutno. Kdor si želi ustanoviti lastno ognjišče ali kdor se priseli, mora hoditi pravi križevi pot, preden si najde streho, ali pa iti daleč ven na kmete stanovat. Upravičen je strah, da dobimo vsled pomankanja stanovanj stavbe na kolih ali pa predmestje na kolesih na kolodvoru, kakor Ljubljana. — Ponedeljske sejne v Kranju obiskujejo Korošci v vedno večjem številu. Želeti bi bilo boljše zveze s Koroško preko Jezerškega. Upamo, da bo narodni Kranj potrdil Korošce v ljubezni do Jugoslavije.

Ogenj je nastal 10. septembra.

t. l. v Ogelnici pri Novem mestu. Oškodovana sta posestnika Kukman in Pavlič. Zgorel je podsedica, hlev in kozelec. Zažgali so zopet otroci. Na pomoč so prihiteli vrli železničarji, ki so pomagali ogenj pogasiti.

Zadavila je svojo 76 letno mater

Nežo Golj v noči od 4. do 5. septembra v Pečicah škocianske župnije na Dolenjskem. 43 letna samska hči Marija. Vzrok: Domače razprtije. Morilka je zločin priznala. Priznala je pa tudi nek požig iz prejšnjih let. Zločin so odvedli začasno v sodnijske zapore.

Smrtna odsodba.

Snoči je porotno sodišče v Ljubljani obsodilo na smrt na večali tovarniškega delavca Leopolda Seydla, državljana republike Avstrije, ker je dne 11. julija t. l. zlorabil in zadavil 11 letno Milado Balja v Trzinu na Gorenjskem. Porotniki so stavljeni vprašanja o krivdi soglasno potrdili, na kar se je izrekla smrtna obsodba.

Ponesrečil se je Janez Cvelbar p. d. Skinder z Malene pri Kostanjevici. Letos o Binkoštih je iz italijanskega ujetništva prbežal domov na veliko veselje svojcev. Sedaj je pri št. Jerneju kopal pesek, pa se je precejšnja plast porila nanj in ga zelo poškodovala. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Slovenski generalni vikarijat. Po zadnji izpremembi demarkacijske črte, ko so naši, žal, zapustili Celovec, je škof dr. Adam Hefter uredil poseben generalni vikarijat v Dobrlivasi za tisti del škofije, ki je v naših rokah. Za generalnega vikarja je imenovan naš zaslužni prvobojevnik g. inf. prošt Matija Randl, za tajnika g. župnik Fr. Lasser iz Bruce.

Vestno zdravilo dela čudeže

Približno 30 let so vživala Trinerjeva zdravila svetovno zaupanje in pripoznanje. To pa zato, ker si je vestnost in pravičnost izdelovalca dobila ugled pri odjemalcih. Toda povišanje cen vsem stvarjem je zadelo tudi nas, dasi smo se dolgo časa na vse pretege branili tega vkljub naraščanju cen pri izdelovalnem materialu. Toda vojni davki so nas prisilili, da moramo nekoliko povišati cene. Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil gotovo razume da mora vsled tega plačevati več tudi lekarinar. To je povsem neovrgljiva resnica. Toda vsebna Trin. lekov ostane, kakor je bila, v gotovo zadovoljnost odjemalca.

Trin. Elix. of Bitter Wine.

Ima najboljše uspehe, ker ozdravlja bolezni. Devetdeset odstotkov bolezni izhaja iz lodca. Trinarjev Elixir čisti želodec in odstranjuje iz droba vse nabirajoče se strupe, ki so vzrok pomnoževanju bacilov raznih bolezni povzročujoče otrpnenja prebavnih organov. Trinarjev izdelki ne vsebujejo kemičnih snovi nego samo lečna grenka zelišča in naravno rdeče in sto vino.

Trinerjevo Grenko Vino, Trinerjeva zdravila se dobijo od danes naprej edino le po ekarnah in trgovinah ki prodajajo zdravila, ker je Trinerjev labretolij preobložen do skrajnih moči v izvrševanju naročil za lekarne in državne zaloge zato so prenenalij z naročili družin lrgovce zdravili in leka se geor želi kupiti Trinerjeva zdravila

TRINERJEV LINIMENT

prodira do sedeža boječih, zato hitro pomaga pri revmatizmu, nevralgiji putiki; otrpjenih udih itd. hitro in gotovo. Nadalje je izvrsten pri izpahenju, pretegnjenju, oteklinah itd., in pri drgnjenju po kopanju nog odvzame utrudljivost. Naprodaj po vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin.

Antiseptika za zunanjo rabo, za izpiranje grla, ust, ran, prisadov itd. Doši se po vseh lekarnah.

V najvišje priznanje na zadnji mednarodni razstavi v San Francisco 1915 in Panam 1916 so bila odlikovana naša zdravila z zlato kolanjo

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

1333 — 1339 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

TISKOVINE

se izdelujejo v naši tiskarni najlepše in najceneje.

Naša tiskarna je PRESKRBLJENA Z VSEM POTREBNIM!

IZDAJAMO

neodvisen slovenski tednik

"SLOVENSKE NOVICE"

211-7th. St., Calumet, Mich.

Dolžnost vsacega Slovenca, ki ljubi resnico je, da se naroči na njega.

SLOV. TISK. DRUZBA

Calumet,

Mich.

Kamenar.

Delavskega življenja. - Spisal
Vrhovski.

„Leseno selo“ v kamenolomu se združilo kmalu mnogo delavcev. S „palirjem“ (vodjo) vred je bilo nekaj Italijanov, od katerih se naši planinci kmalu naučili kamenarstva. Delavci v kamenolomu se ločijo na več vrst. Prvi in zadnji seveda so dninarji, kateri se porivajo od najstrmejših hribov do najglobljega prepada. Za njimi so porivni strelci, ki kamenarstvo vrstijo in izstreljujejo; drugi so sekači, ki je na ravnem prostoru skalno po večjem oklesavajo; tretji so izdelovalci, ki v kolibah grobnejše kose obdelujejo; imenitnejši od teh so pravi „kamenarji“, kateri iz dolgih, lepo odcepljenih kosov izdelujejo umetelne gradmete. Vsi ti delavci ne morejo biti brez kovača, da jim ostrijo in popravljajo orodje.

Lepe novice služijo delavci v kamenolomu; a če jih ogleduješ, kadar pri delu v jednomer tolčejo. Tolčejo s težkim kladivom in primerjaš njih trud z onim, ki ga imajo kmetijski delavci, vidiš velik razloček. Delo gospodarstvenika se menjava, kamenar pa rabi vedno le težko in trdo kladivo, da mu roka vsa onemore in otrpne. To se vidi tudi na ostalem življenju: nih in blede delajo kakor stroj, samo za zaslužek.

II.

Jaz sem se pa omožila
Da mi služiti treba ni.—
Drugo se mi vse dopada,
Do moža mi pa mrzi.—
Narodna.

Bilo je v jeseni pred kakimi sedmimi leti. Dolgočasno deževno vreme je trajalo že skoro cel mesec, da je zemlja, vsa promočena, dajala od sebe v nebrojnih studenih silno vodo, ki je drla z glasnim šumom v doline. Vmes se je slišal piš burje, ki je preganjala meglo s planine; kakor v kolobarju so se drveli oblaki okoli Pohorja. Takšnega vremena se naveliča tudi potrpežljivi Pohorec, zlasti ako traja več tednov.

V našem kamenolomu je bilo ta čas dolgočasno in neprijetno. Vedna moča skoro ni dala dninarjem delati pod nebom, v kolibah pa je nedostajalo kamenja. Vrh tega jim je voda silila v delavnice in stanovanja. Strehe so pokazale sčasoma svojo slabost, da je kapalo in curljalo skozi vsako razpoko, v veliko nadlogo delavcem. Da so bili ti križi še hujši, storila je mrzla burja svoj delež, ker je premočene delavce kaj nemilo ophovala. Poiskali so zadnje sredstvo zoper mraz, snrove ovčje kože, katere so obesili na hrbet, kosmato stran obrnjeni na znotraj.

Toda delavce je nadlegovala ne samo mokrota, ampak tudi tema. Po celo uro so čakali že v jutru, predno se je videlo delati. Vsed tega jim je godrnjavi vodja odtrgal opoldne počitek in del plačilo, da te nadloga ni trpel on, ampak le delavci. Zaradi tega so delavci kleli in godrnjali.

V delavnici nad potom, kjer delajo kamenarji, vidimo dva delavca, ki sta si pri delu tovariša, pa tudi iskrena prijatelja. To sta Martin s Planine in Janez iz Podgorja. Njuna očeta sta bila drvargaja celo življenje. Skoro jednaka usoda njunega življenja je največ storila, da sta naša znanca pred par leti sklenila prijateljsko zvezo, in potem v vaški krčmi dostikrat pila „bratovščino“. Ob taki priliki sta se rada menila o svoji mladosti, ko sta se otročaja v Planini ovčje in koze pasla, potem šla služiti h kmetom, od koder sta bila sklenjena. Zadostivša tej dolžnosti, vrnila sta se zopet v zeleno Planino pod streho okorne drvske kolibe, kjer sta pomagala roditeljem drvargiji. Ko je pa to delo opešalo, poiskala sta si drugo v kamenolomu, kjer sta

se kmalu izurila v delu, med tem se pa tudi do dobrih sprijaznila. Sedaj sta si najzvestejša tovariša, ki se ne bojita drugih, čeprav je včasih vroč pretep tam v „baraki“. Ako delavci, prejemaš plačilo, popivajo in se dražijo, tedaj sta naša znanca vselej skupaj, in nju se ne loti nihče ne z besedo, ne s pestjo. Saj je pa tudi veliki črnobradi Martin že marsikateriga stisnil in mu pokazal moč debele pesti. Manjši golobradi Janez pa je pri metanju tovarišem pokazal gibčnost s tem, da je vsakega „zavrgel“. Sedaj sta oba v najboljši dobi kakih petintrideset let, katera starost pa se zagorelemu Martinu vidi premajhna, dočim je tovariš Janez videti precej mlajši.

Ko sta se vrnila od vojakov, umdilo se jima je ustanoviti si lastno ognjišče. Martinu je v tem času gori v planinski koči umrl oče, bratje so se pa razpršili po svetu kakor listje, če je veter raznese. V službah so se navadili tujega življenja in omrčila jim je domačija, Martin pa je bil drugačne narave: planina mu je bila nad vse in planinska koča mu je bila ljubša od vsake palače tam daleč po svetu. Izbral si je za tovarišico hčer nekega pilarja, katero je poznal že od mladih dni; bila je pridno in pošteno dekle. Oženil se je, mater pa je obdržal pri sebi, ker je bila navajena že od nekdaj planinskega doma. Sedaj se je sreča doselila v staro kočo; Martin se je vsak večer z veseljem vračal od dela domov z zavestjo, da ga doma čaka s hrepenjem ljuba Lenka in dobra mamičica. Ta je v nekaj letih dobila dokaj posla z dvema malima uagajncema, kar pa ji je krajšalo čas in sladilo stare dni.

Skoro jednako je ukrenil Janez, iznebiti se vojaške suknje. Oče mu je bil umrl že v prvi mladosti, in mati se je zopet omožila ter vzela odurnega in sitnega moža. Ko je dobil službo v kamenolomu, vzela je hčer starega kočarja, s katero se je bil seznanil nekoliko prej. Blizu kamenoloma si je zgradil na krpjenem zemljišču lastno leseno kočo, kjer se mu je začelo novo življenje.

Toda človek obrača, Bog obrne. Janez si je osnoval novi dom, da bi v njem cvetla sreča, izvirajoča iz blagodejne zakonske ljubezni, toda „začel se je na mrzlem kamenju“, kakor pravi progovor. Zena Katra mu je prinesla v kočo malo dobrih, pa mnogo slabih lastnosti. To je pa kmalu porušilo ono vez, katere je pravemu zakonu podlaga, namreč medsebojno ljubezen. Poleg toga je domači nemir Janeza pahnil v strast pijančevanja, kjer je izkušal pozabljati svojo nadlogo.

Sreča je bila, da nista dobila več kakor jednega otroka—sinka. Še tega ni marala hudobna mati, baje zato ne, ker je bil „ves staremu podoben“. To so ji pa delavci še najbolj zamerili ter jo nalašč dražili z znano narodno pesmico, katere kitica se glasi.

Zdaj že mati je,
Zmerom krega se,
Kamor hodi, koder gre.

Ta popevka se je čula skoro vsak večer, ko so se vračali poredni delavci mimo koče domov; a iz koče so jim letele v odgovor Katrine ostre besede. Janez je od začetka molčal na ženino klepetanje, pozneje pa mu je večkrat vzkrikel zolč, da je jezikavo ženo udaril. Ko še tudi to ni pomagalo dosti, izogibal se je žene in koče, da je šele v pozni noči dohajal domov. Ljubil pa je sinka, in ko mu je oskrbel prve hlačke, bil je zopet vesel. Tudi dečko se je držal le očeta ter po cele dneve prezebal tik njega v delavnici. Če ga je oče opominjal, naj gre domov, odmaal je z drobno glavico, rekoč, da ga „mama tepejo“.

III.

Kaj nevesta, rečem tebi,
Ženinu tudi velja:
Bog zna, al' bojo dnevi
srečni?—

Al' pa—trnje zakona?—

Narodna.

Mračen dan je zopet danes. Megla od burje se je sicer vzdignila, pa se je pomešala v oblake, kateri zakrivajo obnebe od Pohorja tje do Golice in se daje do strmih ger na gornjem Stajerju. Mrzli vshodni veter je začel pihati in odnašati rmeno listje z drevja. Ptice so se večinoma že preselile v doline, le tu tam se žuje še drobno čivkanje strnadovo ali seničino, vmes se pa včasih še oglasi planinska šoja s svojim hreščecim glasom. Vsa narava se nekako spravlja spat dolgo zimsko spanje, katero tu v planinah traja blizu pol leta.

Kakor je danes vreme dolgočasno, jednako je tudi vse drugo pusto v našem kamenolomu. Delavci zaviti v svoje zimske jopice, deloma že z rokavicami na rokah, delajo mehanično svoje delo jednako stroju, katerega goni tuja moč. Malo in le za silo govore med seboj, še celo žlobudravi Andrejček je danes nekako resen in malobeseden. Naš Martin je ravno prinesel železne igle iz kovačnice, kamor jih nosijo kamenarji ostriti. Sedaj tolče kovač na prazno nakovalu, kar je znamenje za počitek ali južino, delavci mu pravijo „ura“. Mahoma popuste delavci orodje, ter urnih korakov lihte v zavetje, da se na gorkem prostoru zopet okrepčajo. Večina jih dere v krčmo, barako, da ondi popužinajo, kar jim pounja „palirjeva“ krčma in kuhinja. Kateri se pa boje velikih stroškov in žele kaj prihraniti si, zadovolje se tudi s suho južnico, ki jo „stisnajo“ tam v kovačnici.

„No, Janez, danes te pa že zopet kličejo tje na kozarec, pikole“ (žganja), pošali se Martin, vrnivši se iz kovačnice. „Ako ga potegneš parkrat, žena še vedela ne bo za to“.

„E, kaj mi je za babo“, odreže se nevoljno Janez, „ko bi me ne skrbelo otrok, zima in pa starost, lahko bi bil tak pijanec, kakoršen je bil Žvirčev Grog.“

„Beži, beži! Tega pa ne, da bi naposled jednako umrl, kakor je Grog! Tega ti ne želim, da bi v pijanosti zapustil ta svet. E, pa saj veš, da se vedno le šalim.“

„Sit volk lahko iz gošče gleda“, zavrne Janez tovariša nekoliko užaljen. „Ti se lahko šališ, ko imaš ženo, da je malo takih. Pri meni je pa drugače. Osem let že nosim težki križ, pa ne vem še, kdaj se mi potajša. Saj, vidiš, da delam tu v delavnici kakor živina; kadar pa pridem domov, sčiptje me in zbada z jezikom, da ni prej miru, dokler ne odidem. Le takrat sem dober, kadar prinesem denar ali če kupim živeža, drugače sem po kakor zadnja metla pri hiši.“

„Metla si, če hočeš biti. Presneto, jaz bi jo premikastil, ko bi bil na tvojem mestu! Vein, da nekaj bi to le zaleglo.“

„Misliš, da nisem že rabil tega zdravila? A ker ni nič pomagalo, naveličal sem se vsega. Smili se mi pa dečko; ko bi tega ne bilo, najrajši bi—zapustil žensko.“

„Ne, to bi tudi ne bilo prav. Jaz ti svetujem dvoje, prvič potrpljenje; ako pa ne moreš več potrpeti, kaznuj, jo, pa ne tedaj, kadar nisi trezen. Ni vendar taka, da bi je ne spokorilo.“

„E, nekako bo minulo tudi to. Zebe me, grem v barako. Ako me dečko pride klicat k južini, reci mu, naj gre le domov in naj me ne čaka.“

Janez je odšel za drugimi delavci v barako, iz desk zbito stanovanje, kjer je vodja kamenoloma točil za drag denar slabo pijačo in postregel še s slabšimi jedili.

Vendar dobro blago človek pozna le tedaj, ako ga ima v izobilju. Lačen in žejen želodec hvali vsako, količkaj vredno tešilo, a sitemu še pečen puran ne diši.

Ko je bil Janez odšel, prišla je po ovinku steze z rebri doli mlada ženska s košarico v roki. Bila je ona Martinova, ki mu je prinesla južino.

(Dalje prihodnjič.)

Buy
W.S.S.
Today
The price goes up
1c. tomorrow!!

Berite
Slovenske
Novice.

THIRD
RED CROSS
ROLL CALL

November 2 to 11, 1919

Time to Re-Join

GALBRAITH & McCORMICK

Odvetnika

iztirujeta dolgove, urav
nata zapuščine ter pre
gledujeta lastninske li
stine

Zastopata v vseh sodiščih

ULSETH BLOCK Calumet, Mich.
Tel. 169

Ali ste že zavarovani proti ognju?

Ce ne, storite to takoj. Ne odlašajte!

Ako se preselite, naznanite to takoj
agentu ali v našem uradu.

Posebna zavarovalnina za Avtomobile.

===== O =====

S. C. Chynoweth Insurance Agency

Sedaj je treba varčevati.

Nahajamo se v kritičnem položaju, človeku ki ima sedaj nekaj prihranjenega denarja, se ni treba bati bodočnosti. Ako se niste pričeli varčevati, začnite to takoj in sicer vložite svoj denar na najbolj varno banko v Houghton Co., v

Houghton Nat'l Bank
Houghton, Michigan.

Gillette Brijaca

Ena izmed naših posebnosti je: da omissimo vsacemu rabilcu brijace, orodje njemu ugajajoče kakovosti. Napremir: Vam najbolj ugaja "Bulldog" vrste dočim se sosedu dopada Com-bination Gillette.

Vse vrste teh brijac je vedno pri nas na razpolago.

KECKONEN HARDWARE CO.

Telefon: 163.

Peta cesta,

Calumet, Mich.

VAM PODOBNA SLIKA

Le ona fotografija je prava ki je Vam popolnoma podobna. Pri nas izdelujemo slike z največjo natančnostjo.

Pridite in prepričajte se sami.
HERMANS STUDIO

Peta cesta.

Calumet.

Gremo do skrajne meje pri
VERTIN BROS. & CO.

ne vemo sicer kako mislite o oblekah, ali nas zadovoljajo samo dovršene obleke in mi dremo v tem do skrajne meje, samo da jih gobimo.

Sincerity Clothes

so povsod znane

Obleke od

\$18.00 do \$45.00

VERTIN BROS. & CO.

SLOVENSKE NOVICE.

Ist za Slovence v severozapadu Zjedinjenih
Držav.

Izhaja vsaki petek.

Izdaja

SLOVENSKO TISKOVNO DRUŠTVO

na Calumetu, Mich.

NAROČNINA ZA AMERIKO:

Za celo leto \$ 2.0
 Za pol leta \$ 1.00
 ZA EVROPO IN DRUGO INOZEMSTVO:
 Za celo leto \$ 3.00; ali 15 K.
 Za pol leta \$ 1.50 ali 8 K.

Posamezni listi po 5 ct.

NAZNANILA (advertisements) po dogovoru.
 KOPISI se ne vračajo.
 OPIPI brez podpisa se ne sprejmejo.
 V slučaju preselitve iz jednega v drugi kraj
 aje nam blagovoli naznaniti staro bivališ
 selinar in naročilnajaee dopošiljajo pod
 selovom:

Slovenian Publishing Co.,

211-7th Street.

Calumet, Mich.

"SLOVENIAN NEWS."

Published every Friday at Calumet, Mich. by
 the "Slovenian" Publishing Co., 211 7th St.
 Calumet, Mich.

The only Slovenic paper in the Northwestern
 part of the U. S. of America.

SUBSCRIPTION \$2.00 per year.

The best advertising medium for Michigan
 Minnesota and other Western States.
 Advertising rates sent on application.
 Entered at the Post Office at Calumet, Mich.
 as second class matter.

Telefon 6

CALUMET IN OKOLICA.

—Gospa Štoklja je imela zadnji čas precej posla med slovenskimi družinami na Calumetu. Povsod je pustila svoj običajni dar in sicer pri Antonu in Mariji Gorup na Rockland cesti dečka Antona, pri Alojziju in Johanni Klobuchar na County Road Raymb., deklico Margareto, pri Pavlu P. in Ani Majerle na Osceoli dečka Walter Lenarta, pri Antonu in Katarini Abe na Copper City dečka Lenarta in pri Josipu R. in Franciki Sedlar dečka Pavla Huberta.

—Miss Catherine Žagar iz Laurium je odpotovala v Superior, Wis. kjer bo vstopila v New Era Business College.

—Nihče ni mislil, da bo sneg, ki je zapadel zadnji teden zopet izginil. Ali vendar se je zgodilo. Nastalo je južno toplo vreme, ki je tekom dveh dni pobralo skoro vso belo odejo. Seveda po gozdih je še dosti snega in to je ravno kar ugaia lovcev, ki preživijo na brzonožne srne. Kljub temu pa, da je vreme prilično ugodno za lov, letos ne prihaja toliko srn na Calumet kot druga leta. Poleg John Lamuta, John Weisa, John Plantza in Peter Miheliča, o katerih smo že zadnji teden poročali, da so dobili svoj plen znano dosedaj samo še za Jos. Šeringerja in Jac. Stariha Jr., da sta bila toliko srečna, da sta izloila svojo licenco. Ako zapadete dni še svez sneg, bo drugi teden, ki je zadnji za lov na srne, gotovo cela armada lovcev odšla v gozle.

—Žalibog da je tudi letos lov zahteval že svoje človeške žrtve. Oče je ustrelil svojega lastnega sina. Nesreča se je pripetila v soboto večer, devet milj proč od finske farmske naselbine Alston južno od Houghtona. Matt Eilola in njegov 20 let stari sin Andrews sta vlekla srno v svojo kempo. Po naključju se očetu sproži puška in krogla je prodrla naravnost v mladenčev želodec. Vkljub smrti nonevarni rani je fant še sam šel dve milje daleč do kempe, kjer pa je kmalu zatem izdihnil.

—Z orožjem je pač treba ravnati previdno.

—Lov ima pa semintja tudi kako smešno stran, ki jo pa nekateri vzamejo za zelo resno. Tako pravi n. pr. neki Charles A. Beckett iz Chicago, da je finished z lovom. Z nekaterimi prijatelji iz Detroita je šel na lov v Huron Mountain v Ontonagon okraju. Ker je bil novinec kar se tiče lova, so mu stari lovci naročili, da naj mirno čaka na enem mestu, da pride srna mimo. Mož čaka in čaka, a srne ni. Začelo se je že mračiti, zeblo ga je tudi zato jo je udaril proti kempi. Kar ti začuje tulenje volkov, puško vrže na stran in hajd na drevo. Kmalu pridejo pod dotično drevo trije veliki volkovi, ki mu delajo celo noč tak koncert, ki bi delal čast vsakemu cirkusu. Še le proti jutru so se pobrali proč in tedaj je naš hrabri Oikazan ves premrzen splezal iz drevesa in se napotil proti kempi. Njegovi tovariši so ga vso noč iskali, on je slišal njih strele, a odgovoriti jim ni mogel, ker je vrgel puško v koruzo. Prišedši v kempo, je spravlil skupaj svoj cokinpok in odšel naravnost v Chicago. I am done with deer hunting, je dejal pri slovesu.

—Snežni vihar zadnjega tedna je zlasti strašno divjal po Lake Superior. Vsi parniki, ki so se nahajali na vodi ob zbruhu viharja, so se zatekli v zavetje, le dva nista mogla uteči in sedaj počirata na dnu Gorenjega Jezera.

Parnik H. E. Runnels je bil namenjen na Hubbell in je bil naložen z premogom za ondotnega trgovca Jos. Ethier. V viharju pa je za vozil na pečine pri otoku Manitou, na skrajnem koncu Keweenaw polotoka in se je na pečinah razbil. Moztvo, broječe 17 mož, se je rešilo na otok. Ni pa bilo tako srečno moztvo parnika John Owen, ki se je potopil baje pri Caribou otokih. Vseh 22 mož na parniku je utonilo. Voda je splavila lesene ostanke na otok Caribou, o truplih ponesrečenih mornarjev še ni nobenega sledu. Pravijo, da je bil to najstrašnejši vihar na Lake Superior od leta 1913 sem, ko je tudi skoro v ravno tem času bilo ponesrečenih več parnikov ob skalovju med Eagle River in Copper Harbor.

—Fr. Haas, pomožni deželni dohodninski kolektor je še vedno za petami kršilec "suhe" postav. Na Hancocku je aretoval nekoga John Perroni, ki je baje prodajal vino. Na Hurontown je aretoval Josepha Mahr pod obtožbo, da žge moonshine in pod ravno isto obtožbo je bil prijet Joseph Ozello iz Manderfield "lokešna." Vsi se bodo morali zagovarjati pred zveznim komisarjem Harvey B. Hatch v Marquetteu.

—Zaradi pomanjkanja premoaga je bil začasno odpravljen čilcaški vlak-Chicago-Milwaukee-St. Paul, ki je odhajal iz Calumeta ob 8:15 zvečer.

—John Czylenski iz Painesdale je bil obsojen na 10 dni zapora v okrajni ječi. V soboto večer ga je stražnik našel pijanega na mestnih ulicah na Red Jacketu. Spravljal ga je v zavetje v mestno ječo, kjer se je pa hotel obesiti, a so še pravočasno opazili njegovo nakano. Sedaj je pod strogim nadzorstvom v okrajni ječi.

—Koledar Ave Maria za leto 1920, ki ga izdaja zveza Kat. Slovencev v Ameriki, je došel na Calumet. Kdor ga želi imeti naj se oglasi pri g. John Mušiču na Calumet Ave, Raymbaulttown, ali v naši tiskarni ali pa pri g. župniku. Cena koledarja je 50c.

—Na poškodbah, ki jih je dobil v petek v rudniku na Mohawku, ko je bil zadet od skipa je umrl v ondotni bolnišnici v soboto Charles Hartman, timber foreman. Star je bil 60 let in je prišel

VERTIN BROS. & CO.

Prodajalna za danes in jutri.

V zahvalnem tednu vam damo 10 odstotkov popusta na vseh rednih cenah na sadju in zeljenjavi v kantah brez razlike na "brand".

Ne zamudite lepe prilike prihraniti si denar. Naše fino china posodje rezano steklo in drugo jedilno posodje prihaja sedaj notri in je razstavljeno na ogled.

EXTRA.

EXTRA.

Cranberries... funt 12½c.

Breskve, New Santa Clara 40-50

Redna cena funt 35c

Posebna " " 24c

Breskve, Stana Clara 70-80

Redna cena 25c

Posebna " " 19c

Grah, Early June, Marcellus Brand

Redna cena No 2 kanta 15c

Posebna " " 10c

Jabolka v zabojih, Western McIntosh, rdeča okrog 42 funtov za zaboj \$3.25 Catsup, Monarch Brand, 14½ unč steklenica za 19c.

Kislo zelje, 10 kvartov pail, doma pripravljeno za 75c pail.

VELIKA PRODAJALNA

Phone 44

Calumet

H. E. Lean & Son

So ravno prejeli karo lepega svezega zelja, katerega STOFUNTOV PRODAJAMO PO DVA DOLARJA. Pridite dokler ga je kaj v zalogi.

SLOVENSKI POGREBNIK in PRAKTIČNI

MAZILEC -Embalmer-

Se priporoča Slovincem in bratom Hrvatom v slučajih pogreba
 Točna in pravilno postrežbo Vam jamči naš občeznani.

PETER MADRONJCH.

415 Šesta cesta

Phone Štev. 313.

Calumet.

iz Nemškega kot deset leten deček. Od svoje mladosti sem je bil uslužben po raznih rudnikih Keweenaw okraja. Za Mohawk družbo je delal 20 let. Soproga in devet otrok žaluje za njim.

—Nagle smrti je umrl v torek jutro Felix Bessolo, nočni čuvaj za Ahmeek rudniško družbo. Ko se je ob 5:30 to jutro vračal iz službe domov, je naenkrat pal in izdihnil. Žadela ga je srčna kap. Star je bil 63 let. Zapušča vdovo in sedem otrok.

—Truplo ameriškega vojaka William Ziegenbein, ki je bil ubit v bitki na Ruskem, je bilo v torek večer pripeljano na dom njegovih starišev na Houghton. Vojaki pogreb se je vršil v sredo zjutraj iz hiše žalosti v cerkev sv. Ignacija in od na houghtonsko pokopališče.

—Čujemo, da je društvo sv. Cirila in Metoda št. 9. J. S. K. J. darovalo za prehrano bedne jugoslovanske dece Yugoslav Children—Reliefu svoto 40 dol. Hvale in posnemanja vreden korak. Kaj pa druga tukajšna podporniška društva? Ali ne bi tudi ona žrtvovala nekaj dolarjev za ta človekoljuben namen? Kar darujete, darujete sebi, svojemu lastnemu narodu, svoji lastni krvi.

Naznanilo.

Članstva društva Sv. Cirila in Metoda št. 9. J. S. K. J. se naznanja, da bomo imeli svoje letno glavno zborovanje in volitev uradnikov za bodoče leto

DNE 30. NOVEMBRA

ob drugi uri popoldan. Članstvo se opozarja, da se splošno vsaki udeležuje seje, kakor zahtevajo društvena pravila,

Z bratskim pozdravom

Tajnik.

Postrežba.

V našem podjetju se držimo starega običaja postrežbe. Knam je dobrodošel vsaki ki ima kakove si bodi finančne vprašanja za razmotrivati z nami. Naš svet jim je vedno na razpolago. Naši ura dniki dniki se trudijo streči in vsaki je dobrodošel k nam. Posebno naš svet navodila so vedno na konservativnem potu. Konservativni ideal so bili začetek in so veljavi sedaj v tej Banki.

Dajte nam priložnost in sprevideli boste da Vam v uslugo v raznih ozirih.

Prva Narodna Banka

Odprt vsako soboto večer.

NA LAURIUM

Pozor Čeho-Slovaki!

Kadar hočete poslati denar Vaši družini in sorodnikom v starem kraju, storite to potom ene največjih bank v Ameriki.

The State Bank

376-378 Grand Street New York, N. Y.

Danasnja cena je:

1000 Kron za \$26.00

Pišite po cenik.

Plaćujte le z čekom

Začnite osobni čekovni promet in plaćujte račune z čeki. Podpisan ček je ravno tako veljaven kakor pobotnica. Denar ki se nosi po žepu je prej zapravljen ter se tudi lahko zgubi.

CALUMET STATE BANK.

Calumet Mich.

Gartner - jeva

Posebnost za jutri.

1 Zaloga opravljenih klobukov, izvrstna zbirka

Vrednost \$7.50 do 10.00

Posebna cena \$4.98.

1 Zaloga opravljenih klobukov, vreddi do \$6.50

Posebna cena \$3.98

1 ZALOGA Voile vest, vredne do \$3.00 - Sedaj \$1.39

1 " " Georgette vest, " " 10.00 - " 5.00

1 " " Voile vest, " " 6.00 - " 2.00

1 " " Otroških sukenj v starosti od 2-6 let, vredne 10.00 sedaj 5.00

1 " " Ženskih sukenj, dobra roba vredne do 30.00 sedaj 19.75

1 " " Serge, Jersey in svilnatih oblek, vredne do 30.00 sedaj 19.75

Dekliške Middy bluze } vse iz volnenega serge
 Dekliška Middy krila } Za \$5.00

Nasa zaloga sukenj in oblek jenajboljsa v celom mestu. Od \$19.75 do 100.00.

Kožuhi, Suede suknje, kožuvinasti vratniki in muffi po zmernih cenah.

GARTNER

Calumet,

Mich.

SLOV. KATOL.

PODP. DRUŽBA.

Vstanovljena 3. marca 1915
na Calumet, Mich.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: John Spreitzer, 218 Oak St. Calumet, Mich.
Podpreds.: John Gazvoda, 509 Tam. St. Laurium,
Tajnik: Math F. Kobe, 420 7th St. Calumet, Mich.
II. taj.: Jos R. Sedlar, Lindin Lake Ave. St. Laurium,
Blagajnik: Jos. Scheringer, Oak St. Calumet,
Duhovni vodja: Rev. L. Klopčič, Calumet,

NADZORNIKI:

John D. Puhek, 2140 Log St. Calumet, Mich.
John Gosenca, 4055 Elm St. " "
Matt Sustarich, Osceola St. Laurium
POROTNI ODBOR:
John Sustarsich, 420 Osceola St. Laurium, Mich
Matt Straus, 2409 B St. Calumet
Jos. Vardjan, Dollar Bay, Michigan.

VSA pisma tikajoča se uradnega poslovanja pošiljajo naj se na glavnega tajnika družbe.

VSE denarne pošiljatve pa na blagajnika družbe.

VSAKA katoliška družina naj skrbi, da so njeni udje, člani Katoliške Podporne Družbe, katera bode zanje bratovsko skrbela ob času nesreče, poškodbe ali bolezni. Natančnejša pojasnila se dobijo vsaki čas od glavnega tajnika.

Družbino glasilo so "Slov. Novice."

Zapisnik

III. glavnega zborovanja Sloven-
ske Katoliške Podporne Družbe
na Calumetu, Mich., dne 4. no-
vembra 1919.

Dopoldanska seja.

Glavni odborniki in delegati se zberejo v cerkveni dvorani in to-
čno ob 9. uri se udeležijo pete sv.
maše v cerkvi sv. Jožefa, ktero je
daroval duhovni vodja Father
Klopčič za žive in mrtve člane S.
K. P. D.

Po sv. maši pozove glavni pred-
sednik, g. John Sprajcar, delegate
k redu in jim naznani, da odpre
tretje glavno zborovanje S. K. P.
D. in sicer z molitvijo duhovnega
vodje. Posebej še spodbuja dele-
gate k složenemu delovanju za na-
predek Družbe. Tajnik čita imena
uradnikov in delegatov. Predsed-
nik John Sprajcar, podpredsednik
ni navzoč, tajnik Math F. Kobe,
podtajnik Jos. R. Sedlar, blagaj-
nik Jos. Scheringer, duhovni vodja
Father Klopčič, nadzorniki John
D. Puhek, druga dva nista navzo-
ča, porotniki John Sustarich, Jos.
Wardjan in Math Straus. Delegati
za društvo sv. Družine Louis Gaz-
voda, Mike Klobuchar in Frank
Vesel, za društvo sv. Jakopa Jakob
Vertin, za društvo sv. Ane: Marija
A. Kobe in Ana Waldemayer, za
društvo Frančiška Jos. Wardjan.

Predlagano, da se izvolijo za-
pisnikar in dva pregledovalca
poverljivih listov. Zapisnikarjem
je izvoljen John D. Puhek in
pregledovalcem poverljivih listov
Mike Klobuchar in John Sustar-
ich. Pregledovalca po kratkem
odmoru naznani, da so listi v
redu. Predsednik vpraša če ima
kateri navzočih kako pritožbo. Ni
nobene. Predsednik nato poroča o
svojem delovanju zadnje dve leti.
Povdarja, da je delal v korist S.
K. P. Družbe, kar je bilo v nje-
govih močih. Tajnik poroča o svo-
jem delovanju in prečita Druž-
bin račun zadnjih dveh let in ob
enem razlaga o napredovanju
Družbe. Poročilo predsednika in
tajnika se vzame naznanje.

Zvolijo se trije delegati za pre-
gled družbin knjig: Mike Klo-
buchar, Fr. Vesel in Jakob Ver-
tin.

Določi se plača uradnikom in
delegatom za časa zborovanja.
Predlagano in potrjeno šest dol.
na dan, protipredlog stavljen za
pet dol. Se glasuje. Izid glasovan-
ja: za šest dol. oddanih sedem
glasov, za pet dol. osem glasov,
torej je dnevna plača uradnikov
in delegatov pet dol. na dan.

Preide se na čitanje pravil.
Temelj družbe ostane isti.

Členi 1-2. in 3. ostanejo nes-

premenjeni.

Pri 4. členu pride razgovor na
inkorporacijo. V debato poseže
več delegatov, katerih vsaki pove
svoje mnenje. Končno se debata
zaključuje in se glasuje, ali naj se
Družba inkorporira ali ne.

Za inkorporacijo je oddanih
osem glasov, proti sedem. Torej
se S. K. P. Družba inkorporira
in sprejme se ob enem Fraternal
Congress lestvica.

Predsednik zaključuje dopoldan-
sko sejo z molitvijo duhovnega
vodje. Zapisnik podpišeta John
Sustarich in Marija A. Kobe.

Popoldanska seja.

Ob pol dveh odpre predsednik
društvo sejo z molitvijo duhov-
nega vodje. Tajnik prečita imena uradnikov
in delegatov. Navzoči so vsi.
Pregledovalci knjig poročajo, da
so našli knjige v dobrem redu.
Se vzame na znanje.

Čita se zapisnik dopoldanske seje
in se odobri.

Nadaljuje se z čitanjem pravil.

K členu 4. se dodaja: in
članstvo potom splošnega glasov-
vanja.

Člen 5. nespremenjen.

Člen 6., točka 11. se glasi:
konvencija se vrši vsake tri leta.
Druge točke ostanejo neizpremen-
jene.

Člen 7. ostane pri starem.

Člen 8. ostane neizpremenjen
razun 29. točke, kjer se briše:
stanovati v Houghton okraju.

Člen 9. ostane neizpremenjen.

Člen 11. se izpremeni v toliko,
da se določi za pogrebne stroške
\$150.00.

Člen 12. točka 34. se briše:
ako se dvomi nad njegovim zdrav-
jem in se dodaja: in plačuje
assessment po novi lestvici.

Pri členu 13. predlagano, da se
plača odškodnina za vsaki posa-
mezni pret, protipredlog, da osta-
ne pri starem. Pri glasovanju je
oddanih 13 glasov, da ostane pri
staremu, 2 pa za odškodnino. Osta-
ne torej pri starem.

Člen 14. Bolniška podpora.
Predlagano, da naj Družba plačuje
bolniško podporo od prvega dne
bolezni. Protipredlog da naj osta-
ne pri starem. Pri glasovanju je
oddanih 11 glasov, da ostane pri
staremu, za centralizacijo bolniške
podpore so oddani štirje glasovi.
Ostane torej pri starem. Dodaja
se pa, da tudi ženske lahko plačujejo
za bolniško podporo v Družbi in
so po šestmesečni bolniški deležne
bolniške podpore iz Družbine bla-
gajne.

Člen 15. V tretji in šesti vrsti
se briše: v državi Michi-
gan in namesto od 16. do 48.
leta naj se glasi od 16. do 45. leta.

Člen 16. Pričenši z 1. januar-
jem 1920 se plačujejo assessmenti
po Fraternal Congress lestvici.

Člen 17. Uradno glasilo so
"Slovenske Novice", katerim se
zato plača \$100.00 odškodnina na
leto.

Člen 18. Potni listi. Tu se doda:
član, kateri odpotuje v stari kraj
na obisk, si lahko vzame potni list
za šest mesecev in po preteku teh,
si ga lahko ponovi za nadaljnjih
šest mesecev.

Predlagano in sprejeto, da se
vpelje otroški oddelek in sicer se
sprejemajo otroci od 5. do 16.
leta.

Člena 19. in 20. ostaneta pri
staremu.

Člen 21. se sprejme s spremem-
bo, da se usmrtnina izplača po pre-
teku 60 dni namesto po 90.

Nato se izvoli odbor, kateri naj
preskrbi inkorporacijo, uredi pla-
čilno lestvico, izpopolni pravila in
ukrene vse potrebno za vpeljanje
otroškega oddelka. Izvoljeni so
slednji: John Sprajcar Math F.
Kobe, Mike Klobuchar, Jos. Sher-
inger, Math Straus in Father
Klopčič.

Prebere se pozdravno pismo od
brata John Gosentza ki se nahaja
sedaj v Detroitu. Pismo se z za-
dovoljstvom vzame naznanje in
navzoči zaključijo bratu Gosentza
trikratni Živio.

Predlagano in potrjeno, da se
plača onemu, ki vstanovi novo
društvo ali pridobi enega ali več
članov za S. K. P. D. po en
dolar nagrade za vsakega člana in
v otročjem oddelku 10. centov za
vsakega otroka.

Preide se nazaj na člen 10. Plača
predsednika je \$15.00, podpredsed-
nikova \$5.00, tajnikova \$12.00 in
posebej se mu plača še \$25.00 za
ureditev knjig po novemu sistemu.
Podtajnikova plača \$15.00, blagaj-
nikova \$15.00. Predsednik nad-
zornega odbora dobi \$10.00, dru-
ga dva po \$5.00. Predsedniku po-
rotnega odbora se dovoli \$5.00.

Zapisnikarju gl. zborovanja se
plača \$5.00 za njegovo delo, za
najemnino za dvorano tudi \$5.00.

Pregledovalci knjig dobijo vsak
po en dolar. Prihodnja konvencija
se vrši drugi poudeljek v septem-
bru 1. 1922. Kraj se določi potom
splošnega glasovanja.

Glavnim uradnikom za prihod-
nja tri leta so bili enoglasno iz-
voljeni sledeči:

Predsednik: John Sprajcar
Podpredsednik: John Sustarich
Gl. tajnik: Math F. Kobe
Podtajnik: Jos. R. Sedlar
Blagajnik: Jos. Scheringer
Duh. vodja: Rev. L. F. Klopčič
Nadzorniki: Michael Klobuchar,
Jacob Vertin in Louis Gazvoda.

Porotniki: Math Straus, Mrs.
Mary A. Kobe in Jos. Wardjan.

Ta pravila stopijo v veljavo z 1.
jan. 1920. Predsednik nato zak-
ljučuje III. gl. zborovanje z molit-
vijo duhov. vodje.

Zapisnik potrjen in sprejet.
John D. Puhek, zapisnikar,
John Sprajcar, predsednik,
Math F. Kobe, gl. tajnik.

Severova zdravila vzdržujejo
zdravje v družinah.

Dober liniment.

Menda ni potreba naglašati posebej
in tolmačiti kako priporočljivo je
imati na roki steklenico dobrega li-
nimenta za zunanjo uporabo v slu-
čaju hitre potrebe — in tukaj ni
nobene boljše za te reči kakor

Severa's
Gothard Oil

(Severovo Gothardsko olje), ki je
znano kot jak sovrainnik proti vsem
lokalnim trganjem in bolečinam.
Priporočljivo je za revmatizem,
lumbago, sejaliko, proti oteklinam,
bolečinam v križu ali otrpljenju udov
in mišic. Na prodaj v vseh le-
karnah. Cene 50c in 2c davka ali
60c in 3c davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

DRUŠTVENI OGLASI.

Slov. Am. Kat. Dr. Sv. Družine

S. K. P. D.

na CALUMETU.

Uradniki za leto 1919.

Predsednik, Math Prebilich, Oak St.
Podpredsednik, John Gazvoda Tam. St.
Taj in zast, Louis Gasvoda 4036 Oak St.
Podtajnik, Frank Vesel 2311 Co Road
Blagajnik, John Shutte

Odborniki za 2 leti:

Math Straus, mihael Klobučar in Jos.
D. Grahek,

Odborniki za eno leto:

John Gosenca, John Pechauer, Math
Pipan.

Bolniški obiskovalci so:
Za Red Jacket in Newtown Math F.
Kobe; Blue Jacket Albion Joe
Strutzel, Yellow Jacket, John Gosenca
Za Laurium: John Gazvoda. Za Osceola:
Jos. Bahor. Za Raymbaultown: Matt
Strauss, Za Swedetown: Math Likovich.
Za Stari Tamarack in Tamarack No. 5.
John D. Grahek, Za North Tamarack,
Tamarack Jr. in Centennial:
Mike Filip;
Maršal: Frank Gregorich. Poslanec M.
F. Kobe.

V slučaju bolezni plača
društvo svojim članom \$20.00 me-
sečne podpore za dobo 6 mesecev,
ako bolezen traja dalj časa, dob
član podporo od Družbe za nadalj-
nih 6 mesecev po \$20.00 na mesec.
Vsak član se lahko zavaruje pri
S. K. P. Družbi, za posmrtnino za
\$400.00 ali 800.00 ob enem je za-
varovan za izgubo roke, ali noge za
\$300, za izgubo enega oka, treh
prstov na roki ali na nogi \$150.00
in mesečni bolniška podpora \$20.
na mesec, za nizke assess. od 1. do
se razreda, od 70c do \$1.10 na me-
se. Za natančnejša pojasnila se je
obrniti na predst. ajn. ali blag.

POSEBNOST: Za dobo 6
mesecev velja pristopnina samo \$1.
Rojaki poslužite se te prilike in
pristopite z znižano pristopnino
K obilnemu pristopu vabi
Društveni Odbor.

Lično urejeni

Palm Garden

Na razpolago vedno svež
candy, fine smodke, prava av-
ropejska kava, razne mehke
pijave in lahke lunch.

Priporočam se rojakom v

obilni obisk.

Peter Majhor,

lastnik.

Calumet, osma cesta.

Pogrebni zavod

JOHN R. RYAN.

je največji na Calumetu ter do-
bro znan med Slovenci. Priporoča
je v slučaju potrebe, istotako za
krste in ženitnine.

201 - 6. cesta

Tei. 25

Calumet Mich.
Na Calumetu 24 let

W. E. Steckbauer

Izdovalec

UMETNIH SLIK

Cor. 5in Oak cesta

Phone 678-J Calumet, Mich

Slovensko - katoliško podporno

društvo

SV. JAKOBA.

št. 2- S. K. P. Družbe.

Laurium, Mich.

Prvo in edino Slov. Kat. Pod. društvo
na Laurium.

Ima svoje redne mesečne seje
vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2
uri popoldne v dvorani Gosp. John
Sustarich na Osceola cesti.

Društveni odbor za leto 1919

Jakob Vertin, predsednik.
Josip Režek, podpredsednik
Jos R. Sedlar, tajnik
John Šuštaršč, blagajnik
ODBORNIKI ZA ENO LETO:

Martin Straus, Josip Jakša, Anton U-
davič, Peter Hrebec.

ODBORNIKI ZA 2 LETO:

John Gričič, Jos. Vogrin, Jacob Zim-
merman, Matt Stubler.
Maršal: Matija Stubler.
Poslanec: Jos. R. Sedlar.

Bolniški obiskovalci: John Sustarich
za Laurium; za Raymbaultown in oko-
lico Martin Straus za Red Jacket in
okolico Jos. R. Sadler

V slučaju bolezni plačuje društvo
bolniške podpore po \$1.00 na dan za
dobo 6 mesecev in nadaljnih 6 mesecev
plačuje Družba po \$20.00 na mesec.
Čela smrtnina je \$800.00 oziroma \$400
kakor se hoče kdo zavarovati. Nadal-
je plačuje družba tudi razne poškodbe
zruba rok, nog, tokačes i. t. d.
K obilnemu pristopu vabi

Odbor.

DRUŠTVO SV. PETRA.

št. 30 K. S. K. J. v Calumetu.

Ima svoje redne mesečne seje vsako
drugo nedeljo v mesecu takoj po prvi
sv. maši v dvoran slovenske cerkve sv.
Jožefa.

Uradniki za leto 1919.

Predsednik, Mihael Majerle.
Podpredsednik, Peter Zunich.
Tajnik in zastopnik, Frank Vessl
Zapisnikar, John R. Sterbenz Sr.
Blagajnik, Marko Sterk.

ODBORNIKI ZA 1. LETO.

George Kotze, John Turk in Jos
Weiss

ODBORNIKI ZA 2. LETO.

John Musić, Frank Vesel, John Lamut
Porotni odbor: Mihael Sterk, Nick Mrak
in Frank Benčič.
Poslanec, Math F. Kobe, uaršal, Peter
Hrebec, Vrtar, Math Schweiger.

Bolniški obiskovalci.

Za Red Jacket, Yellow Jacket, Blue
Jacket in Newtown: Math Pugel
(210 - 5th. St. v prodajalni). Za Lau-
rium: Jos. Widosh. Za Raymbaul-
town Osceola Swedetown: John Musić.
Za Tamarack, Tamarack St. 5 in
North Tamarack: Math O. Majerle

K obilnemu pristopu vabi

ODBOR.

Slovensko neodvisno podporno

društvo

Sv. Mihaela

na Calumet, Mich.

Ustanovljeno dne 17. avg. 1912.

Mesečne seje se vrše vsako četrto
nedeljo po prvi maši v cerkveni dvorani
URADNIKI.

Predsednik, John Klobuchar
Podpredsednik, Jos. Dragman

Tajnik, in zapisnikar, And. Gombach
Blagajnik, Jos. Gazvoda

ODBORNIKI:

Louis Gazvoda, Jos. Bohte, Alojs
Jenič, Frank Šuštaršč, Jos. Klobučar
in Jos. Novak.

BOLNIŠKI OBISKOVALCI:

Za Red, Blue in Yellow Jacket,
Tamarack, in za okolico, Jos. Novak
Laurium, Raymbaultown in Osceola
in okolico; Alojs Jenič, maršal in
poslanec, Frank Brezovar.

To društvo je samostojno, ter plača
v slučaju bolezni 20.00 na mesec bol-
niške podpore. Vsmrtnine plača vsi
član 1.00 za pokojnikom, toraj e-
več članov tem bolje.
Društvo je sedaj za nedoločen čas
znižalo pristopnino na \$3.00. Posluša
se te prilike ter pristopite k društvu
K obilnemu pristopu vabi

ODBOR.

Društvo sv. Cirila in Metoda

št. 9. v Calumet, Mich.

Spadajoče v J. S. K. J. ima svoje
redno zborovanje vsako tretjo nedeljo
v mesecu, točno ob 9 urizjutraj v pro-
storih dvorane slovenske cerkve sv.
Jožefa.

Uradniki društva za leto 1919 so
Pred. Jos. Plantz
Podpred. Math Straus
Prvi taj. in zastop. John D. Zunich
Zapisnikar: John Ilenich.
Blagajnik, Joseph S. Stukel.

ODBORNIKI ZA ENO LETO:

Mihael Sunič Jr, John Gosenca in John
Ilenich

Odborniki za DVE leti

Frank Paulich, Martin Straus, John
Startz

Maršal in Poslanec: Math Kobe ml.
V slučaju bolezni se najprej oglašite
pri tajniku John D. Zunich 4098 Cone St.

Jednota plačuje v slučaju bolezni \$1
in \$2 na dan takoj od prvega dneva.
Za izgubo roke ali ene noge \$400, za
izgubo enega očesa \$200, za izgubo obeh
rok, nog ali oči \$800.

V slučaju smrti plača članom (team)
prvega razreda \$1500, drugega razreda
\$1000, tretjega raz. \$500, 4 raz. \$250.
Vsi oddaljeni člani pa zamorel. svo-
jo bolezen pisмено naznaniti isti čas
ko zbolijo.

K obilnemu pristopu vabi

ODBOR.

USTANOVLJENA LETA 1873.

Merchants & Miners Bank

CALUMET, MICH.

Glavnica \$150,000.00
Prebitek in nerazdeljen dobiček 250,000.00
Obveznosti delničarjev 150,000.00

Od vlog na čas se plačajo obresti

TA BANKA VAM nudi VARNO ULOŽIŠČE za del vaših
PRIHRANKOV. Ima ZADOSTNO GLAVNICO VELIK
PREBITEK, DVAKRAT večji REZERVNI SKLAD, kot ga
postava zahteva ter imajo njeni URADNIKI DOLGO LET
IZKUSNJE v BANCNEM POSLOVANJU.

Charles Briggs, predsednik.

Peter Ruppe, podpredsednik, W. B. Anderson, podpredsednik
in upravitelj, Stephan Paull, blagajnik, J. E. Shepard, blag.
namestnik.

Stari pregovor pravi!

Da se prepričate kaj da je dobro
in

Kje da se dobi. Morate poskusiti.

Da dobite sveže meso, pošteno vago, točno
in uljudno postrežbo, idite k Muvrinu in
nebode Vam žal.

Peninsula Meat Market

VOGAL 6 IN ELM CESTE.

Rojaki, pristopajte v
S. K. P. Družbo.

Šmarnic nikar!

Slika iz življenja. — Spisal F.S. Finzgar.

Majev vzdih, meljak in voljan kakor svila, dišeč kakor čaša lilije in jasen in svetel kakor bisar.

In trepetali so tičji spevi po tem zraku n ga pihljali in zibali, da je zvegeto, kakor da bi vetrič pod vedno jasnim nebom italijanskim dramatičnovo harpo. A za bučel je veliki zvon, zadoneli so njegovi manjši bratci, in poln akord je plaval pod sinje nebo, da so utihnili pevci križatci, presedli, se z vejice na vejico, zganili z drobnjo glavo in posluhnili to bučanje, te zvoke, ta mogočni akordi ki je plaval nad njimi vznese, orjaško kakor dolga perot jastreba nad jato vrabčev. In prisuškavali so to lodede samo za časek, a niso se ga zbal, niso atrepotali. Više so sedli na cvetne brste in glasuje in krepke zažvrgoleli.

Sredi vrtov, kjer so peli na cvetočih vejah tiči, mimo goste zelene soči, kjer so bila spletena nova gnezda, se je vil dolg sprevod. Korakoma je stopalo šest nosačev, a pri vsakem korsaku je zatrepotalo in zašumelo bujno cvetje na rakvi. Bele teje — albae rose —, bele kakor lice Venere izklesane iz najčistejšega marmorja, so se pripogibale in drhtele ter se kakor obnemogle naslanjale na široke palmovete liste, ki so krili rakeve, da ni bilo videti desk. Le u ta tam so skozi zelene palmovete prste prosevali pozlačeni robovi, ki so se lesketali v majevem solncu. In na tem cvetju so se iskriale kapljice biagoslovljene vode, s katero so kropili rajnega Julija — samotarja.

Zdrnila je rakev v tesno jamo. Množica bomo oblečenih deklic in dečkov se je pririla do jame, in iz drobnih suhih trokic so se nuli šopki na krsto, da so jo zagrnili in pokrili z gomilo majevega cvetja.

Tak pogreb, toliko ljndatva, — in vendar ni bilo oč jami nikogar, ki bi bil zajokal in zajtel za njim ter vzdihnil: Ni ga, več ga ni mojega Julija! Ne soproge ne brata — nabena ni bilo ob grobu. — Množice so se pa vračale, in njih čepet se je strnil nad pokopališčem v jeden sam bolesten vzdih: Ah, škoda, škoda — — —!

I.

Ured dvajsetimi leti je bil tudi maj — tak majev dan kakor danes. Trije mladeniči so stopali po posušeni stezi kvišku pe stremem robu.

Ves breg je bil odet z mladimi cvetjem, po katerem so šumele čebule, posedali metulji, brenčali kosmatilji. Smreke so potile dišečo smolo, leska je že otresala dolge ugačice, tu in tam je stala divja črošnja v belem cvetnem snegu. Globoko so dihali mladeniči in vsrkavali gozdni vonj. Ogledi so se na strmini. Zametaste čapke so pomaknili nazaj, kakor oglje črne rudarske suknje, so odpeli, da je veter poigraval z mehkim suknom, in da so se lesketale rumene vrste drobnih pozlačenih gumbov. Med to trojico je bil Julij Strug, krepak mladent, rudarski Okrogli ob raz miz je obrobila črna kratka brada, skozi katero je na licih še prosevala zdrava cvetoča polt. Bil je zares čvrst, moškolep mladenič osemindvajsetih let. Taiste starosti sta bila njegova nekoliko šibkejša tovariša.

Krepko so stopali molče drug za drugim. Dospeli so na vrh. Oddihali so se. Najmilejše zelenje se je razprostiralo okrog, vsa narava je bila živa, vsa je trepetala in šumela, tiho skrivnostno, a vendar veselo in koprneče, kakor bi se čula šum brstečega lista. Odprazajočih se cvetnih čas — — —

Življenje se je porajalo z neizmer-no silo, vse je hrepenelo iz zemlje na dan — na veseli dan življenja iz zimske smrti, vse se gnetlo in ven ven — k luči, k božjemu solncu. Vsaka travica, vsak cvet, vsak list — vse je bilo mlado, na novo porojeno, nedotaknjeno, čisto. Gledalo se v to zlato vročo solnčno oblo kakor dete iz materinega naročja. Ni vedelo, da bo to solnce še žgalo in morilo, ni vedelo vse to cvetje, da pride čas vihurja, da pride doba sadu — da bo vsa ta mehka mladost potrta, pokončana in osuta. — Jednako kodrastemu je gledalo vse to popje in cvetje iz naročja zemlje v solnčne pramene. In taista moč življenja, taisto koprnenje je od narave odmevalo v dušo Julijevo in se v njej strnilo v najlepšo harmonijo, da je pevala s šiši, deltela z vijolicami, šumela kakor bister studenec in hrepenela kvišku k luči — k življenju. Bilo je svobodno to srce kakor tica v zraku, a vendar je hrepenela in ljubilo življenje, katera se je pred kratkim šelo razprostati pred njim in mu zagotovilo: "Vroč je boj za obatanek, prijadral si v varno luko belega vsakdanjega kruha!"

II.

Ljubezniy je grad Balkovič. Ni velikanaki, a prostoren vendar in tako lepo vtaknjen med zelenje na solnčnem bregu kakor popek sredi zelenih listov. Pod njim pa izvira potočič in curlja in skaklja po kamencih in se izliva v grajski tolmun, ki je obrobjen s črnim lesom kakor devino oko z gostimi črnimi vejicami.

In tako je bilo veliko oko grajske Tonete, kakor bi neko odsevalo v tolmunu, in vejice tega očesa — kakor gosti vitki les ob njegovih bregovih. V pisnem čolnu je veslala tistega dne po jezercu, veslala in pela, zibala se v čolnu in se sukala po gladki vodi živahno, razposajeno, jednako postrvicam, ki so rajale pod vodo in poskakavale za muhami, ki so rojile nad gladino.

Mama je sedela na bregu v senici cvetočega kostanja, ko so prišli Julij in tovariša mimo tolmuna.

Fozdravili so se iskreno. Znana sta bila z njo Julijevo tovariša, a on jo je videl prvič. S klobuki so potegnili mahali in pozdravljali Toneto sredi jezera.

"Ah, to dekle! Ne sluša me. Tako se mudi in žene, da bo prišla vsa potna in rosna — Prehladila se bo in skupila preveč — in me ne sluša!"

"Milostna, ako dovolite, vzamemo drugi čoln in ulovimo hčerko," poprosi dvorljivo se priklonivši dr. Jaroš Cegnar.

"Izvolite, prosim; Vas bo rajša služala!"

Stopili so v večji čoln. Julij je prijel vesli, Jaroš je vodil krmilo, tretji, Vence Vitež je sedel čolnu na kljun.

Odrhili so.

"Toneta! Lovimo vas. gospa mama je dovolila!"

"Za mano!" Nad vodo je zazvenel poreden smeh. Toneta je odločila slavniki, vzravnala se na sedežu, z belimi rokami poprijela veslo krepke, in dolgi lahki čolnček je šnil kakor riba po vodi. Čoln, v katerem so bili mladeniči, je bil težji in neokreten. Strug je veslal z vso energijo. Vesli sta se globoko zarežali v vodo in kar šibili v rokah Strugovih. Čoln je brzel po vodi, in razdalja se je krčila vedno bolj in bolj. Ali Toneta ni bila samo krepka veslačica, umela je tudi zvito taktiko. Nalašč je veslala polagoma, ko so se bližali ozkemu koncu zaliva, kjer je otekala voda in gonila grajski mlin. Julij je veslal še vedno z isto silo. Za Toneto se ni oziral, saj je vodil krmilo Jaroš. "Smo že skupaj!" zaklical je gospici Jaroš.

"Bomo videli", odzvala se je poredna nagajivka. Kakor vrtrvka se je zasukal čoln in smuknil tik obrežja uazaj na "odprto morje". Težji čoln je prišumel z vso hitrostjo proti bregu, in nakrat so vsi omahnili v njem — čoln je sedel na pesku v plitvi vodi. Z vesli so ga morali dvigniti in palnili nazaj na globoko.

Sredi tolmuna je pa "ploskala Toneta vsa radostna in klicala:

"Gospo! doktor! Smo že skupaj!" — Predno so preganjave prišli do srede, poskočila je Toneta že iz čolna na breg in zasopla sedla k mami ter si pahljala z belim slamniki razpaljeno lice.

"Občudujem vas, gospica, izbornost ste veslali", poklonil se je Julij Strug Toneti, ko so ga predstavili. Ona se mu je pa samo prostodušno nasmehljala in ga krotko pogledala.

Strugu je bil pa ta smeh ugodnejši kakor ves zbor tičev, katerim se je čudil prej, lica "milejša kakor najrahljši kakor šmarnični zvončki.

Mama je povabila izletnike na južno. V grajski lopici sredi vrta, kjer so vonjali tulipani, hijacinti, naacisi, vijolice, šmarnice, da se je pretakal kakor zračna reka balzamski duh povsodi, sedli so ob pregrnjeni mizi in se imeli dobro, izvrstno, kakor ščebetajoče senice za vrtom, kakor medu omamljeni metulji pogredicah.

Skoro se je mračilo. Vstali so davodidejo. Toneta je naglala za Jaroša in Venela svežih šmarnic, za Julija je pa odpela svoj šopek iznad prsij in mu rekla:

"Upravič sem zmagavka v današnji povodni bitki, vzemite vendar s seboj te trofeje — od mene."

V trenutku ji je poljubil Julij oko, pripel si šopek in prvič celotni popoldne je bil v zadregi, kaj bi rekel.

Vrnili so se. Jasna noč, milijoni zvezd, v naravi še vedno esti pomladni šepet, isto hrepenenje po luči — po prostosti. In Julijevo duša je pevala in vriskala — drugače kakor prej. — Srce je začutilo hipoma neko tesnobo — nič več ni bilo svobodno.

III.

Poletje je prišlo. Ljudje niso več iskali solnca, ne, bežali so pred njim in se skrivali pred soparno žigo po sencih. Majev cvetje, katero je tako koprneče sililo za solncem, je ovelo povešalo glavice. A glava ni klonila Juliju. Veselega in jasnega so gledali cvetovi, ki so rasti ob stezici, ki je vodila po bregu do grada. Kadarkoli je utegnil, hotel je po tej poti do tolmuna, po katerem ni Toneta več bežala pred njim.

Minulo je vroče poletje, potihnila gromi, ugasnili bliski, drevje se je obletavalo, trava rumenela, megle so legale na zemljo, iz katerih je dolgočasno pršalo. Prišla je dolgočasno pršalo. je dolgočasna jesen, a se kmalu prelevila v trdo zimo.

Solnce je sijalo skozi okna v Julijevo sobo. Pri oknu na stojalu so stali trije tončki, in v njih je bilo bujno temnozeleno listje šmarnic. V srednjem lončku je že razpustila jedna troje čašice, okroglih zvončkov z rumenkastimi tetičem v sredi. Julij je stal pri stojalu. Solnce mu je gledalo v jasni obraz, na katerem je trepetal zadovoljen nasmeh. Ves zamaknjen je bil v cvet, in ti skromni besni zvončki so cingljali in pozvnanjali njegovemu sreću.

Kako jih je zaželel, koliko se trudil, zalival, grel in nosil na solnce te šmarnične sadike, katere je naročil iz velikega mesta. Ko je prišel iz pisarne — prva pot k lončkom; ko je odhajal, jemal je zopet slovo od njih. Pazil je nanje, kakor da bi imel bisere zagrebena v črni prsti. Že je skoro

obupaval, da jih vzgoji. In danes glej, sad skrbnega truda! Še par dni' in vse se bodo razpustile. In on potrga te miljen ke in jih ponese njej, katera jih tako ljubi, in in jo izuenadi sredi zime s šmarnicami. In potem jo zaprosi od mame, ki ga čista in ga ima rada in jo privede domov, da bo njegova, samo njegova do groba. Misli je, dolgo in mnogo misli, zatapljal se v sladke sanje, da ni vedel, kdaj je zranji žarek zapušnil snežno belino razcevele cvetke.

Vzdrnil se je, vzela klobuk in suknjo. Ko je natikal rokavice, gledal je še od vrat proti lončkom in se še vedno nasmihal. A premračno je že bilo, da bi bil zapazil drobnega pajka, ki se je spustil na nevidni nitki izpod stropa zažibal se nad lončkom in obvisle na zelenem listu.

IV.

V gradiču balkoviškem so imeli gosti. Poleg znancev je bila še gospa teta s hčerkama in malim sinčkom in tega odgojiteljica, sloka in suha ženska, mrčeznega obraza, kakor da bi bila huda nase in na ves svet. In s to teto je prišel mlad častnik Viktor pl. Heffer. Bil je to pač človek velikomestnih manir, pretiranega kretanja, nosiljačega izraza in neizmerno ponosen na sablo in zvence srebne ostroge. Z moškimi je obceval sicer prijazno, a iz vsakega stavka mu je donela oficirska samopašnost in oholost. Konji, hrti, ples in ratinirano igranje z nesrečnimi ženskimi — to je bil vedno predmet najtemeljitejših njegovih govorov. Sicer se je čimprej otrese moške družbe in se oprijel gospic in zlasti zbral in osredotočil vso dvorljivost krog grajske Tonete. Tisočkrat pogrete fraze so mu tekle medeno gladko z gibkegal jezika. Toneta je bila bogata, bila izobražena, a ni bila razvajena in sveta hi poznala. Zato se ji je zdela Viktor kot čen čisto drugega sveta silno zanimiv, priljuden, zabaven — in v tej tesni fini obleki naravnost krasen, dočim ga je Julij obsodil: blaziran sitnež.

Odgojiteljica je sedla h klavirju. Melanski so se zganili tenki koščeni prsti po tipkah, po salonu se je zazibal valček.

Plesali so prvič — šetali — in zopet plesali — in zopet šetali. Toneta je nosila pripete Julijeve šmarnice. — Sedli so krog mize in pili čašo starine. — Odgojiteljica je pa igrala dalje — igrala ni mižala ter fantazirala v lahkih melodijah, iz njih prehajala v bučno drvenje, kakor šumi morje, kot se tepo valovi v strastnem viharju — potem pa zopet pojemale bolj in bolj kakor da bi ugašala luč življenja. "Grand Dieu! mal vie malheureuse!" Globoko je vzdihnila in iz fantazije je stopila zopet med zemski vrtnec in iznova zaigrala za ples.

Julij še ni plesal s Toneto. Viktor je bil gost — ni mu mogel braniti, zlasti ker formalne zaroke ni bilo med njim in Toneto. A vendar ga je nekaj grabilo in grizlo, da je plesal nemirno, vinarno v živahnem vrtincu se prisnuče mimo častnika. Prebledel je. Ustnice je stisnil in plesal še strastneje. Častnik je imel njegove šmarnice.

Kakor da je demon planil v njegovo srce, tako se je hipno izpremenil. Ves srd je hotel pluskati na dan, gural ga je do pl. Hefferja, da bi mu iztrgal cvet in ga pohodil in pomandral ko strupeno golazen.

(Dalje prihodnjic).

Denarno Stanje

First National Bank of Calumet

Ob sklepu poslovanja 4. marca 1919

Sedaj je čas

Da prihranite del svojega zaslužka s tem, da ga naložite. Mi Vas vabimo, da napravite našo banko Vaš hranilni dom. Z 1.00 dolarjem lahko pričnete varčevati.

Prinesite k nam Vašo zadolžnico Svobode -Liberty Bond- in mi jih bomo spravili za Vas BREZPLACNO.

Naše veselje je Vam ustreči.

Prva narodna banka v Calumetu.

Celotni Stan

Finske vzajemne zavarovalnice

v Calumet, Mich.

Od časa organizacije 1860

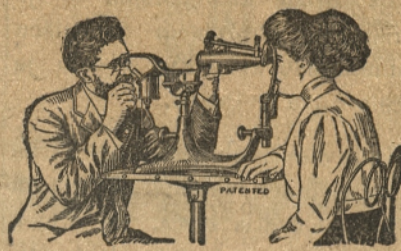
Število zavarovalcev.... 3,297.00
Sedanja rizika zavarovalnine..... 3,729,959.00
Dividenda izplačana članom..... 320,172.68
Požarne izgube 151,250.42
Vrednost v gotovini... 206,263.48

Naraščaj denaria v zadnjih sedmih letih.

1912.....	127,284.81
1913.....	129,067.45
1914.....	140,991.97
1915.....	156,150.60
1916.....	159,020.74
1917.....	179,829.38
1918.....	206,263.48

DIREKTORJI:

Henry A. Kitt, predsednik. Oscar Keckonen, podpreds. John Waatt, tajnik. O. K. Sorsen, podtajnik. Jacob Uitti, blagajnik. Albert Tapani, pom. blagajnik. I. W. Fridmodig, glavni upravitelj. Mat. Lohela in William Johnson, dbornika.

Ali potrebujete očala?

Ako jih da, oglasite se pr nas mamo stroj za pregled in poskus

mi, z katerem natanko preiščemo oči, preden uredimo očala.

Zraven tega imamo vedno v

zalogi popolno izbirko zlatnine, ur, stenskih in žepnih, prstanov, rožnih vencev, peres in raznih drugih draguljev.

Obiščite nas vedno na starem mestu.

A. Fahlen & Co.

32 peta cesta. Calumet, -Mich

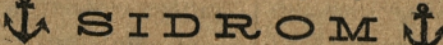
HITRA POMOČ

Oslablost vsled pretežkega dela, izdelanost, okoreli sklepi in mišice, slaboten hrbet, pretegnjenost iz izpahnenje, temu ja lahko hitro odpmoči s takojšnjo uporabo

PAIN-EXPELLERJA

"Priateljja v potrebi"

Družine, ki so enkrat spoznale njegovo zdravilno moč, ne bodo več brez njega. Samo en Pain-Expeller je, in v vaše varstvo je opremljen z našo tvorniško znamko

Če nima zavojček te tvorniške znamke, ni pristen in ga zavrnite. 35 in 65 centov v vseh lekarnah ali pa pri

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

